

Stockholm den 20 februari 2023

R-2022/2603

Till Finansdepartementet

Fi2022/03329

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 15 december 2022 beretts tillfälle att yttra sig över Europeiska kommissionens förslag till direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning (DAC 8), COM(2022) 707 final.

Sammanfattning

Advokatsamfundet kan i de delar och på skäl som framgår nedan inte ställa sig bakom förslagen till direktivsändring.

Synpunkter

Inledning

Advokatsamfundet, som har yttrat sig över tidigare förslag till ändringar i direktiv 2011/16/EU,¹ hänvisar till de synpunkter som lämnats i samband med dessa yttranden

¹ Se Advokatsamfundets remissyttrande den 25 september 2020 över kommissionens förslag till direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning, COM(2020) 314, samt Advokatsamfundets remissyttrande den 15 april 2015 över kommissionens förslag till direktiv om ändring i direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt informationsutbyte i fråga om beskattning KOM(2015) 135 slutlig (Fi2015/1644) samt Advokatsamfundets remissyttrande den 18 februari 2016 över kommissionens förslag till direktiv om ändring i direktiv 2011/16/EU vad gäller automatiskt informationsutbyte i fråga om beskattning slutlig (Fi2016/00473/S3). Se även Advokatsamfundets remissyttrande den 21 augusti 2017 över kommissionens förslag till direktiv om ändring i direktiv 2011/16/EU med avseende på rapporteringsskyldighet för förmedlare av potentiellt aggressiva skatteplaneringsarrangemang KOM(2017) 335 slutlig och däri gjorda hänvisningar till övriga remissyttranden.

och hänvisar även till tidigare remissyttrande i fråga om rapporteringspliktiga arrangemang och det EU-domstolsavgörande som behandlat underrättelseskyldigheten för advokater vid skatteplaneringsarrangemang.²

Advokatsamfundet noterar att nu aktuella ändringar i huvudsak inte avser korrigerande av konstaterade brister i det underliggande direktivet, utan innebär snarare ett utökat tillämpningsområde av det bristfälligt befintliga direktivet. Framförda synpunkter i detta yttrande berör främst det föreslagna tillägget avseende kryptotillgångar, sanktioner och andra efterlevnadsåtgärder, samt det nya begreppet fysiska personer med stor nettoförmögenhet.

Allmänt

Enligt förslaget ska bl.a. Artikel 8ad införas i ursprungsdirektivet. Liksom i tidigare ändringsförslag till direktiv 2011/16/EU används begreppet ”vidta nödvändiga åtgärder” för att beskriva medlemsstaternas förpliktelser i fråga om införlivande och fullföljande av direktivsbestämmelserna. Advokatsamfundet hänvisar till tidigare inställning i fråga om så vaga uttryck beträffande medlemsstaternas handlingsfrihet gentemot juridiska och fysiska personers skyldigheter.³ Det torde vara viktigt för samtliga medlemsstater att närmare definiera vad som utgör en nödvändig åtgärd.

Rapporteringsskyldighet för tjänsteleverantörer av kryptotillgångar

I likhet med de angränsande regelverk som införlivats enligt DAC 2, DAC 4, DAC 6 och DAC 7, är det föreslagna regelverket komplicerat och innehåller ett flertal vaga uttryck. Förslaget kan därför förväntas öka den regulatoriska och administrativa bördan för de personer och företag som omfattas av lagstiftningen, vilket riskerar att medföra negativa effekter på moderna lösningar för betalning och kapitalplaceringar. Detta gäller särskilt, eftersom förslaget innehåller bestämmelser enligt vilket den Rapporteringsskyldiga tjänsteleverantören av kryptotillgångar ska hindra Användaren från att utföra bytestransaktioner, om denne inte lämnar den information som efterfrågas (Bilaga VI, Avsnitt V, punkt A.2) och, eftersom Kryptotillgångsoperatörens registrering i vissa fall ska återkallas (Bilaga VI, Avsnitt V, punkt F.6).

² Se Advokatsamfundets remissyttrande den 24 april 2019 över betänkandet Rapporteringspliktiga arrangemang – ett nytt regelverk på skatteområdet (SOU 2018:91), liksom EU-domstolens dom den 8 december 2022 i målet C-694/20 *Orde van Vlaamse Balies* m.fl. mot *Vlaamse Regering* (mål C-694/20).

³ Se hänvisningar i fotnot 1 till tidigare remissyttrandena.

Advokatsamfundet anser vidare att de föreslagna bestämmelserna inte lever upp till de krav på förutsebarhet, tydlighet och överskådlighet som måste ställas på lagstiftningen. Förslaget innehåller en rad nya termer och uttryck som stundtals är vaga och oprecisa. Som exempel kan nämnas *skäliga marknadsvärdet* respektive *skäligt marknadsvärde* (Artikel 8ad punkt 3.(c) och Bilaga VI, Avsnitt II, punkt B.3).

Viss rapportering ska vidare ske av den Rapporteringspliktiga tjänsteleverantören, om denne *känner till* viss skäligt marknadsvärde (Bilaga VI, Avsnitt II, punkt 3). Det framgår inte om det krävs att denne skaffar sig kännedom om detta värde och vad som krävs för att skaffa sådan kännedom. Risken är därför stor att det kommer att uppstå oklarheter för dem som ska tillämpa de föreslagna reglerna, vilket medför bristande förutsebarhet och rättsosäkerhet.

Sanktioner och andra efterlevnadsåtgärder

Vid underlåtenhet att rapportera efter två administrativa påminnelser eller när de lämnade upplysningarna innehåller ofullständiga, felaktiga eller falska uppgifter som uppgår till *mer än 25 %* av den information som skulle ha rapporterats, ska medlemsstaterna säkerställa att vissa lägsta sanktionsavgifter tillämpas (Artikel 25a punkt 3). Det torde vara viktigt för samtliga medlemsstater att närmare definiera utifrån vilka parametrar de angivna 25 % ska beräknas.

Bekämpa penningtvätt

Alla upplysningar som utväxlas mellan medlemsstaterna föreslås enligt Artikel 16 punkt 1 första stycket få användas även för bl.a. bekämpning av penningtvätt och motverkan av finansiering av terrorism. Det utökade området är inte definierat närmare och är potentiellt obegränsat eller åtminstone mycket omfattande. Detta medför bristande förutsebarhet och rättsosäkerhet. Det saknas begränsningar avseende belopp eller hänvisning till viss form av brottslighet eller dylikt.

Fysisk person med stor nettoförmögenhet

Uttrycket *fysisk person med stor nettoförmögenhet* definieras i Artikel 3 punkt 28 som en fysisk person som innehar sammanlagt minst 1 000 000 EUR i finansiell eller investeringsbar förmögenhet eller förvaltade tillgångar, med undantag för den personens huvudsakliga privata bostad. Definitionen innebär att bestämmelsen kommer att omfatta betydligt fler personer än vad som förefaller vara avsikten,

eftersom t.ex. fritidshus och lös egendom, men även aktier i onoterade bolag, kommer att ingå i beräkningen. Det är vidare oklart om värdet av tjänstepensioner och andra pensioner omfattas. Förutom värderingsproblem, så innebär det jämförelsevis låga beloppet att betydligt fler personer än vad som kan anses motiverat kommer att omfattas av reglerna.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander